

A matematika alapjai, 6. óra

1. Legyen $I = \{1, 2, 3\}$, és legyenek A_1, A_2, A_3 nemüres, véges halmazok. Legyen X az összes olyan f függvény halmaza, melynek értelmezési tartománya I , továbbá $f(i) \in A_i$ minden $i \in \{1, 2, 3\}$ -ra.

a) Mennyi $|X|$?

b) Mutass bijekciót X és $A_1 \times A_2 \times A_3$ között.

2. a) Legyenek $A_1, A_2, \dots, A_n, \dots$ nemüres halmazok. Hogyan tudnád értelmezni a $\prod_{n \in \mathbb{N}} A_n$ végtelen Descartes szorzatot?

b) És ha minden $r \in \mathbb{R}$ számra adott egy $A_r \neq \emptyset$ halmaz, akkor hogyan értelmeznéd a $\prod_{n \in \mathbb{N}} A_n$ szorzatot?

Definíció (műveletek számosságokkal, általános eset):

- **Általános számosságösszeadás (akár végtelen soké):** ha $\{a_i : i \in I\}$ számosságok halmaza, akkor $\sum_{i \in I} a_i$ legyen $|\cup_{i \in I} A_i|$, ahol $|A_i| = a_i$, és az $A_i : i \in I$ halmazok páronként diszjunktak.
- **Általános Descartes-szorzat:** tetszőleges $\{A_i : i \in I\}$ halmazrendszer esetén

$$\prod_{i \in I} A_i := \{f : f \text{ függvény, } D_f = I, \text{ és } f(i) \in A_i \text{ minden } i \in I\text{-re}\}.$$

$\prod_{i \in I} A_i$ elemeit az $\{A_i : i \in I\}$ rendszerhez tartozó kiválasztási függvényeknek nevezzük¹.

- **Általános számosságszorzás (akár végtelen soké):** ha $\{a_i : i \in I\}$ számosságok halmaza, akkor $\prod_{i \in I} a_i$ legyen $|\prod_{i \in I} A_i|$, ahol $|A_i| = a_i$.

3. Lássuk be, hogy

a) két számosság összege és szorzata jóldefiniált;

b) akármilyen $\{a_i : i \in I\}$ számosságalmazra $\sum_{i \in I} a_i$ és $\prod_{i \in I} a_i$ jóldefiniált;

c) két számosság esetén a kétféle szorzatdefiníció ugyanazt az eredményt adja;

d) véges sok véges szám(osság)ra ugyanazt kapjuk, mintha véges számokkal végeznénk el a szokásos műveleteket.

4. Tegyük fel, hogy $\{a_i : i \in I\}$ és $\{b_j : j \in J\}$ számosságok halmazai. Mutassuk meg, hogy

$$\left(\sum_{i \in I} a_i \right) \left(\sum_{j \in J} b_j \right) = \sum_{i \in I} \sum_{j \in J} a_i b_j.$$

5. (A számosságműveletek gyenge monotonitása.) Legyen $\{a_i : i \in I\}$ és $\{b_i : i \in I\}$ számosságok két halmaza (azonos indexhalmazzal), melyre $a_i \leq b_i$ teljesül minden $i \in I$ -re. Lássuk be, hogy

$$\text{a) } \sum_{i \in I} a_i \leq \sum_{i \in I} b_i;$$

$$\text{b) } \prod_{i \in I} a_i \leq \prod_{i \in I} b_i.$$

6. Legyen $n \in \mathbb{N}$. Mennyi

- a) $\aleph_0 + n$? b) $2 \cdot \aleph_0$? c) $n \cdot \aleph_0$? d) $\sum_{i=0}^{\infty} \aleph_0$? e) $\aleph_0 + c$? f) $2c$? g) nc ? h) $\aleph_0 \cdot c$?
i) \aleph_0^2 ? j) \aleph_0^n ? k) 2^{\aleph_0} ? l) $\aleph_0^{\aleph_0}$? m) c^2 ? n) c^n ? o) c^{\aleph_0} ? p) c^c ?

7. Legyen a_1, a_2, a_3, \dots természetes számok egy sorozata. Mennyi lehet az $a_1 a_2 a_3 \dots$ (végtelen) szorzat értéke?

8. Mutasd meg, hogy

a) a folytonos $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ függvények száma c ;

b) az összes $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ függvények száma 2^c .

c) Vegyük észre, hogy ezzel bizonyítottuk, hogy van nem folytonos valós függvény (amin persze nem lepődünk meg).

¹Mert minden $i \in I$ indexre választanak egy elemet A_i -ből.